

Bruxelles, den 05.VIII.2005
K (2005) 3123

**Vedr.: Statsstøtte nr. N579/2004 – Danmark
Kompensationsordning for laksefiskere**

Hr. udenrigsminister

1. PROCEDURE

Ved brev af 9. december 2004, registreret i Kommissionen den 10. december 2004, anmeldte de danske myndigheder en ny statsstøtteordning for kompensation til laksefiskere.

Ved brev af 21. januar 2005 og 21. april 2005 bad Kommissionen om yderligere oplysninger. De danske myndigheder fremsendte disse oplysninger ved brev af 21. februar 2005, registreret i Kommissionen den 23. februar 2005, og ved brev af 2. juni 2005, registreret i Kommissionen den 3. juni 2005.

2. BESKRIVELSE

Den 8. april 2004 indførte Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri et forbud mod at sælge laks fanget i Østersøen til konsum, fordi dioxinindholdet overskred de grænseværdier, der er fastsat i Kommissionens forordning (EF) nr. 466/2001 af 8. marts 2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler¹ (som senere ændret). Forbuddet blev ophævet den 4. juli 2004 for små laks, men det var stadig forbudt at sælge laks på over 72 cm til konsum. Fødevarestyrelsen ændrede denne grænse med virkning fra den 4. december 2004 til 4,4 kg.

Dette resulterede i en omgående og uventet indstilling af laksefiskeriet, som er af stor økonomisk betydning. Efter den delvise ophævelse af forbuddet den 4. juli 2004, kunne fiskeriet genoptages, dog med begrænsninger, der resulterede i store tab for de berørte fiskere.

De store laks må sælges som minkfoder til en betydeligt lavere pris (ca. 1 DKK/kg (0,13 EUR), hvilket svarer til affaldsværdien), end fiskerne kunne have opnået ved salg til konsum. I 2003 blev der i alt landet ca. 400 t laks, og fiskerne fik i gennemsnit 25 DKK/kg (3,3 EUR). I 2004 var den gennemsnitlige kilopris indtil september måned på 21 DKK/kg (2,8 EUR) for laks af alle størrelser.

I 2003 var værdien af det danske laksefiskeri ca. 10 mio. DKK (1,3 mio. EUR). Heraf tegnede laks på over 4,4 kg sig for 3 mio. DKK (400 000 EUR). Store laks er mere

¹ EFT L 77 af 16.3.2001, s. 1.

Udenrigsminister
Per Stig MØLLER
Asiatisk Plads 2
DK-1448 KØBENHAVN

værdifulde, og der kan opnås en højere kilopris for disse end for de mindre kategorier af laks. I 2003 var den gennemsnitlige kilopris for store laks i kategorien 1-3 på 31 DKK/kg (4,1 EUR).

Formålet med støtteordningen er at kompensere for tab som følge af det pludselige forbud mod salg af store laks til konsum. Ordningen er en midlertidig foranstaltning, der skal kompensere for tab lidt i perioden fra den 16. september 2004 til den 15. marts 2005. Støtten ydes således kun i forbindelse med tab, der er lidt i denne periode.

Ansøgninger om compensation skal udfærdiges på et særligt ansøgningskema, som sendes til Direktoratet for FødevarerErhverv, der forvalter ordningen. Direktoratet for FødevarerErhverv sikrer sig, at støttebetingelserne er opfyldt, og at eventuelle tab er dokumenteret. Compensationen beregnes på grundlag af de modtagne dokumenter og den krydskontrol, som Fiskeridirektoratet (som er den ansvarlige myndighed for overvågningen af anvendelsen af fiskekvoterne) foretager, og udbetales til ejeren af fartøjet.

Støtteordningen har hjemmel i aktstykke nr. 8 af 20. oktober 2004 og et udkast til ministeriel bekendtgørelse, som er sendt til Kommissionen til godkendelse, om compensation til laksefiskere i Østersøen.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri er ansvarlig for ordningen og dens gennemførelse.

Beskrivelse af ledsageforanstaltningerne

Fartøjer, der har lidt et tab på mere end 22 500 DKK (3 000 EUR) ved landing af laks på over 72 cm/4,4 kg i 2004, vil få tilbudt oplægningsstøtte.

Oplægningen vil foregå efter Rådets forordning (EF) nr. 2792/1999 af 17. december 1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet².

For fartøjer, der er afhængige af laksefiskeriet, men som ikke lægges op, vil der være mulighed for støtte til modernisering eller udrustning i henhold til artikel 9 i forordning (EF) nr. 2792/1999.

Fiskere, der i de seneste 12 måneder har været beskæftiget på fartøjer, som modtager oplægningsstøtte, vil få tilbudt en individuel præmie, jf. artikel 12, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 2792/1999.

Foranstaltningerne vil blive forvaltet af Direktoratet for FødevarerErhverv.

Budget

Det samlede budget er på 3 mio. DKK (400 000 EUR). Støtten ydes som direkte tilskud og beregnes på grundlag af gennemsnitsprisen for laks solgt til konsum i 2004.

Støttemodtagere

Der kan kun ydes compensation til fartøjer, der har landet mindst 100 laks i 2003, og til fiskere, der driver fiskeri fra et EF-fartøj i henhold til § 14-16 i lov nr. 281 af 12. maj 1999. Fiskeren skal desuden være registreret og have tilladelse til at fiske efter laks i ICES-underområde 24-32. På grundlag af disse kriterier anslås antallet af støttemodtagere til 24 fiskere.

² EFT L 337 af 30.12.1999, s. 10. Senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 485/2005 af 16. marts 2005 om ændring af forordning (EF) nr. 2792/1999 for så vidt angår en specifik foranstaltning til overførsel af fartøjer til lande ramt af tsunamien i 2004.

Støtteordningen

For hvert fartøj beregnes loftet for ydelse af støtte som de samlede lakselandinger (i kg) i 2003 + 30 %. Når et individuelt fartøj har nået loftet, kan der generelt ikke ydes kompensation for yderligere lakselandinger.

Kompensationen udbetales kun mod dokumentation for landinger af laks på over 72 cm/4,4 kg. Fiskeren skal registrere lakselandingerne i logbogen. Landingerne skal registreres i to grupper alt efter størrelse (<72 cm/4,4 kg eller >72 cm/4,4kg).

Ansøgninger om kompensation skal udfærdiges på et særligt ansøgningskema, som sendes til Direktoratet for FødevarerErhverv, der forvalter ordningen. Direktoratet for FødevarerErhverv sikrer sig, at støttebetingelserne er opfyldt, og at eventuelle tab er dokumenteret. Kompensationen beregnes på grundlag af de modtagne dokumenter og den krydskontrol, som Fiskeridirektoratet foretager, og udbetales til ejeren af fartøjet.

Støtten kan ikke ydes oven i støtte, der modtages fra andre nationale ordninger eller EU-ordninger til dækning af de samme støtteberettigede udgifter. Er der udbetalt et beløb i de minimis-støtte, trækkes det fra den støtte, som Direktoratet for FødevarerErhverv udbetaler i henhold til denne ordning.

Hvad angår ledsageforanstaltningerne, kan der dog uafhængigt af støtteordningen ydes støtte til modernisering efter FIUF-reglerne. Det samme gælder for støtte til ophugning af fartøjer i forbindelse med laksefiskeri. Disse to former for støtte må dog ikke ydes som kompensation for tab som følge af forbuddet mod salg af laks til konsum.

3. VURDERING

Procedure

De danske myndigheder har opfyldt procedurekravene i EF-traktatens artikel 88, stk. 3, ved at anmelde ovennævnte støtteordning, før den iværksættes.

Vurdering af, om der er tale om statsstøtte

For at kunne vurdere, om foranstaltningerne udgør statsstøtte, som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, skal det undersøges, om de begunstiger visse virksomheder, om denne begunstivelse tilvejebringes ved hjælp af statsmidler, og om foranstaltningerne fordrejer konkurrencen eller påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

I henhold til ordningen yder staten midlerne i form af direkte støtte, og der er således tale om statsmidler. Støtteelementet i de forskellige instrumenter giver støttemodtagerne en økonomisk fordel. Den støtte, der ydes på denne måde, truer med at fordreje konkurrencen, fordi den styrker visse virksomheders økonomiske stilling i forhold til deres konkurrenter og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne i de tilfælde, hvor støttemodtagernes produkter konkurrerer med produkter fra andre medlemsstater, også selvom støttemodtagerne ikke selv eksporterer deres produkter. Den planlagte støtte udgør derfor statsstøtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1.

Støttens forenelighed med fællesmarkedet

Efter at have konstateret, at støtteordningen udgør statsstøtte som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, har Kommissionen undersøgt, hvorvidt den kan betragtes som forenelig med fællesmarkedet i henhold til EF-traktatens artikel 87, stk. 2 og 3.

Støtteordningen skal undersøges på grundlag af retningslinjerne for behandling af statsstøtte til fiskeri og akvakultur³ (i det følgende benævnt retningslinjerne). De nye retningslinjer for behandling af statsstøtte til fiskeri og akvakultur trådte i kraft den 1.

³ EUT C 229 af 14.9.2004, s. 5.

november 2004. Disse retningslinjer skal i henhold til punkt 5.3. anvendes af Kommissionen på al statsstøtte, der anmeldes fra den 1. november 2004.

I henhold til retningslinjernes punkt 4.6. anses støtte, hvis formål er at råde bod på skader som følge af naturkatastrofer eller andre usædvanlige begivenheder, for at være forenelig med fællesmarkedet, jf. EF-traktatens artikel 87, stk. 2, litra b).

Hvad sag N 563/2003 angår, fandt Kommissionen ved beslutning af 15. oktober 2004 (K(2004) 4083), at en lignende støtteordning var forenelig med fællesmarkedet. I beslutningen blev det fastslået, at ekstraordinære tilfælde af forurening kan betragtes som usædvanlige begivenheder. Men for at begivenheden kan betragtes som en usædvanlig begivenhed skal den altså være ekstraordinær, dvs. at den ikke må have udviklet sig til en vedvarende situation, og at den oprindelige situation næppe vil vende tilbage. Støtteordningen omfattede en treårig videreførelse af en støtteordning, der vedrørte et lignende forbud mod et bestemt fiskeri til konsum på grund af det høje forureningsniveau, som oprindeligt blev indført i 1996. Ved beslutning af 15. december 1997 (SG(97)D/10484) fandt Kommissionen, at denne støtteordning var forenelig med fællesmarkedet.

Det forbud mod salg af laks fanget i Østersøen til konsum, som blev indført den 8. april 2004, blev senere ændret, da yderligere videnskabelige undersøgelser førte til den konklusion, at forbuddet kunne ophæves for små laks på grund af det acceptable dioxinindhold, og situationen bliver fortsat overvåget.

De danske myndigheder har oplyst, at forbuddet mod salg af laks fra Østersøen til konsum blev indført, fordi dioxinindholdet overskred de grænseværdier, der er fastsat i Kommissionens forordning (EF) nr. 466/2001 af 8. marts 2001 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i levnedsmidler⁴ (som senere ændret). Den kendsgerning, at støtteordningen kun gælder for perioden 16. september 2004 til 15. marts 2005, og at forbuddet af 8. april 2004 mod at fiske efter store laks resulterede i en omgående og uventet indstilling af et økonomisk meget betydningsfuldt fiskeri, kan betragtes som en usædvanlig begivenhed.

I henhold til punkt 4.6. er det, når det er påvist, at der er tale om en naturkatastrofe eller en anden usædvanlig begivenhed, tilladt at yde støtte på indtil 100 % til erstatning for materielskade. Nævnte støtteordning tager sigte på at kompensere fiskere for omsætningstab som følge af forbuddet mod salg af store laks til konsum. Dette tab betragtes som materielskade.

I henhold til retningslinjerne skal støtten desuden beregnes for hver enkelt støttemodtager for at undgå overkompensation. De danske myndigheder oplyser, at der kun udbetales kompensation mod dokumentation for landinger af laks på over 72 cm/4,4 kg, og at fiskeren skal registrere lakselandingerne i logbogen. Kravet om, at støtten skal beregnes for hver enkelt modtager, er således opfyldt.

Beløb, som modtages under en forsikringsordning, og normale udgifter, som modtageren ikke har pådraget sig, skal trækkes fra. Skader, der kunne være dækket af en normal forsikringsaftale, eller som udgør en normal virksomhedsrisiko, berettiger ikke til støtte.

Ifølge retningslinjernes punkt 4.6., andet afsnit, skal omfanget af skaderne mindst andrage 30 % af den pågældende virksomheds gennemsnitlige omsætning i de foregående tre år, hvis der er tale om andre regioner end mål 1-regioner. De danske myndigheder har oplyst, at ca. 10 ud af de 24 fiskere opfylder dette krav. Ca. 10 fiskere kan således komme i betragtning til støtte i henhold til nævnte støtteordning.

⁴ EFT L 77 af 16.3.2001, s. 1.

Forbuddet mod salg af store laks til konsum gælder desuden for perioden fra den 16. september 2004 til den 15. marts 2005. Kompensationen vil derfor blive udbetalt inden tre år efter begivenheden.

De danske myndigheder har forsikret, at kravene i retningslinjernes punkt 4.6. vil blive opfyldt.

4. BESLUTNING

I lyset af ovennævnte vurdering har Kommissionen besluttet ikke at rejse indvendinger mod denne støtteordning.

Hvis dette brev indeholder fortrolige oplysninger, som ikke må offentliggøres, bedes De senest femten dage fra modtagelsen sende Kommissionen en begrundet anmodning om fortrolig behandling.

Hvis Kommissionen ikke modtager en begrundet anmodning inden denne frist, anses De for at have givet samtykke til, at brevet fremlægges for tredjepart og gengives in extenso på det autentiske sprog på internetstedet http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/.

Anmodningen sendes anbefalet eller med telefax til:

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Fiskeri
DG FISH-D-3
B-1049 Bruxelles
(Fax nr.: 0032 2 295 19 48)

Med venlig hilsen

På Kommissionens vegne

Joe Borg
Medlem af Kommissionen